

Riksrevisionens rapport om regionala skillnader i effekter av Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildning

---

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen lägger regeringens skrivelse 2017/18:79 till handlingarna.

Riksrevisionen har granskat om Arbetsförmedlingens program Arbetsmarknadsutbildning ger likvärdiga effekter i hela landet och om den eventuella variationen i effekt av detta program har förändrats över tid (RiR 2017:21). Rapporten innehåller iakttagelser och rekommendationer som avser Arbetsförmedlingen.

Utskottet instämmer liksom regeringen i rekommendationen att Arbetsförmedlingen vid effektutvärderingar av arbetsmarknadspolitiska program bör inkludera ett regionalt perspektiv för att bidra till att programmen ger likvärdiga effekter i olika regioner.

Behandlade förslag

Skrivelse 2017/18:79 Riksrevisionens rapport om regionala skillnader i effekter av Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildning.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Riksrevisionens rapport om regionala skillnader i effekter av Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildning	5
Särskilt yttrande	8
Riksrevisionens rapport om regionala skillnader i effekter av Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildning (M, C, L, KD)	8
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	9
Skrivelsen	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Riksrevisionens rapport om regionala skillnader i effekter av Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildning

Riksdagen lägger skrivelse 2017/18:79 till handlingarna.

Stockholm den 14 juni 2018

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Raimo Pärssinen

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Raimo Pärssinen (S), Jessica Polfjärd (M), Annelie Karlsson (S), Jessika Roswall (M), Ann-Christin Ahlberg (S), Patrik Björck (S), Annika Qarlsson (C), Marco Venegas (MP), Christian Holm Barenfeld (M), Eva-Lena Jansson (S), Magnus Persson (SD), Said Abdu (L), Ali Esbati (V), Helén Pettersson i Umeå (S), Paula Bieler (SD) och Erik Slottnér (KD).

Redogörelse för ärendet

I enlighet med lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. överlämnade Riksrevisionen den 27 september 2017 granskningsrapporten Arbetsförmedlingens Arbetsmarknadsutbildning – små regionala skillnader i effekter (RiR 2017:21) till riksdagen. Riksdagen överlämnade i enlighet med bestämmelser i riksdagsordningen granskningsrapporten till regeringen den 17 oktober 2017.

Företrädare för Riksrevisionen informerade om granskningsrapporten vid utskottets sammanträde den 17 oktober 2017.

Regeringen överlämnade den 1 februari 2018 skrivelse 2017/18:79 Riksrevisionens rapport om regionala skillnader i effekter av Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildning till riksdagen. I skrivelsen redovisar regeringen sin bedömning och sina åtgärder med anledning av Riksrevisionens iakttagelser.

Utskottet behandlar i detta betänkande regeringens skrivelse 2017/18:79.

Utskottets överväganden

Riksrevisionens rapport om regionala skillnader i effekter av Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger regeringens skrivelse om Riksrevisionens granskningsrapport till handlingarna.

Jämför det särskilda yttrandet (M, C, L, KD).

Riksrevisionens granskning

Riksrevisionen har granskat om Arbetsförmedlingens program Arbetsmarknadsutbildning (AUB) ger likvärdiga effekter i hela landet och om den eventuella variationen i effekten av detta program har förändrats över tid. Resultatet av granskningen redovisas i rapporten Arbetsförmedlingens Arbetsmarknadsutbildning – små regionala skillnader i effekter (RiR 2017:21).

Bakgrund och metod

Av instruktionen för Arbetsförmedlingen framgår bl.a. att Arbetsförmedlingens verksamhet ska utformas så att den bedrivs på ett effektivt, enhetligt och rättssäkert sätt. Arbets sökande och arbetsgivare ska ha tillgång till likvärdig service i hela landet, och verksamheten ska anpassas till skilda förutsättningar och behov i olika delar av landet. Riksrevisionen noterar att vad som innefattas i begreppet likvärdig service inte är klart definierat. När det gäller AUB anser Riksrevisionen att en central del i begreppet likvärdighet är att effekterna av att delta i programmet ska vara likvärdiga i olika delar av landet.

Med denna utgångspunkt anger Riksrevisionen att syftet med granskningen har varit att undersöka om AUB fungerar lika bra i olika regioner. Det finns få studier som tagit fasta på att det kan finnas skillnader i hur väl AUB fungerar mellan olika regioner. Som regioner används Arbetsförmedlingens marknadsområden.

Granskningen baseras helt på registerdata från Arbetsförmedlingen och Statistiska centralbyrån (SCB). Studien begränsas till deltagare i AUB under tidsperioden 2006–2011. Effekten av AUB på individens arbetsmarknadsutfall analyseras genom att man studerar om individer som deltagit i AUB i högre grad än de som varit öppet arbetslösa har haft en arbetsinkomst över ett prisbasbelopp två år efter deltagandet i AUB.

Iakttagelser och rekommendationer

När det gäller regionala variationer visar resultaten att Norra Mälardalens marknadsområde har levererat de högsta effekterna av AUB under hela den studerade tidsperioden. Jämfört med marknadsområdet Norra Norrland är effekten mer än dubbelt så hög i Norra Mälardalen. För resterande marknadsområden är dock skillnaderna i effektstorlek mellan dessa relativt liten.

När det gäller förändringar av effekter över tid visar resultaten överlag att den genomsnittliga effekten av att delta i AUB är positiv för alla de observerade åren. Denna effekt av AUB har dock minskat över tid. Riksrevisionen utesluter inte att de minskande genomsnittliga effekterna kan bero på ändrade upphandlingsrutiner.

Riksrevisionen konstaterar sammanfattningsvis att granskningens resultat visar på relativt små skillnader i effekt av att delta i AUB mellan de olika marknadsområdena. På samma gång är AUB en kostsam insats, och Riksrevisionen anser därför att det är viktigt att den fungerar väl i hela landet och att Arbetsförmedlingen tar hänsyn till det regionala perspektivet i framtida utvärderingar av insatsen, något som inte tidigare gjorts.

Mot denna bakgrund lämnar Riksrevisionen följande rekommendation till Arbetsförmedlingen:

- Arbetsförmedlingen bör vid effektutvärderingar av arbetsmarknadspolitiska program inkludera ett regionalt perspektiv för att bidra till att programmen ger likvärdiga effekter i olika regioner.

Regeringens skrivelse

I skrivelse 2017/18:79 Riksrevisionens rapport om regionala skillnader i effekter av Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildning anför regeringen att arbetsmarknadsutbildningen är en viktig del av den aktiva arbetsmarknadspolitiken och ett komplement till den reguljära yrkesutbildningen. Det ska enligt regeringen finnas en flexibilitet så att man relativt snabbt kan anpassa utbudet av arbetsmarknadsutbildning och utrusta de arbetssökande med de kompetenser som efterfrågas på arbetsmarknaden.

Regeringen instämmer i Riksrevisionens rekommendation att Arbetsförmedlingen vid effektutvärderingar av arbetsmarknadspolitiska program bör inkludera ett regionalt perspektiv för att bidra till att programmen ger likvärdiga effekter i olika regioner.

När det gäller åtgärder med anledning av Riksrevisionens iakttagelser förväntar sig regeringen att Arbetsförmedlingen finner en god balans i avvägningen mellan nationell, regional och lokal upphandling av arbetsmarknadsutbildning. Arbetsförmedlingen bör vid effektutvärderingar av arbetsmarknadspolitiska program inkludera ett regionalt perspektiv för att bidra till att programmen ger likvärdiga effekter i olika regioner. Regeringen kommer att följa Arbetsförmedlingens fortsatta arbete, inte minst hur resultaten efter genomförd arbetsmarknadsutbildning utvecklas.

Regeringen anser att Riksrevisionens rapport i och med skrivelsen är slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att Riksrevisionens granskning är ett viktigt bidrag till Arbetsförmedlingens fortsatta arbete med att tillhandahålla arbetsmarknadsutbildning på ett träffsäkert och effektivt sätt. Utskottet instämmer med regeringen när det gäller Riksrevisionens rekommendation att Arbetsförmedlingen vid effektutvärderingar av arbetsmarknadspolitiska program bör inkludera ett regionalt perspektiv för att bidra till att programmen ger likvärdiga effekter i olika regioner.

I övrigt noterar utskottet att det av den senaste Arbetsmarknadsrapporten från Arbetsförmedlingen framgår att resultaten av genomförd arbetsmarknadsutbildning har börjat förbättras, även om de fortfarande är otillräckliga. Det är angeläget att Arbetsförmedlingen fortsätter att följa upp arbetsmarknadsutbildningen med fokus på att förbättra matchningen av arbetssökande med arbetsgivarnas kompetensförsörjningsbehov.

Utskottet föreslår att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

Särskilt yttrande

Riksrevisionens rapport om regionala skillnader i effekter av Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildning (M, C, L, KD)

Jessica Polfjärd (M), Jessika Roswall (M), Annika Qarlsson (C), Christian Holm Barenfeld (M), Said Abdu (L) och Erik Slottner (KD) anför:

När det gäller programmet Arbetsmarknadsutbildning anser vi att resultatet fortfarande är otillfredsställande och att resurserna inom arbetsmarknadspolitiken i högre grad bör riktas till insatser som ger bättre resultat, vilket vi redovisar i den alliansgemensamma motionen 2017/18:3177 som har beretts i andra sammanhang.

När det gäller just regeringens skrivelse med anledning av Riksrevisionens granskningsrapport har vi dock inga större invändningar och har därför valt att inte väcka något förslag i detta ärende. Eftersom utskottets ställningstagande i huvudsak är begränsat till Riksrevisionens granskning har vi inte heller reserverat oss mot detta.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2017/18:79 Riksrevisionens rapport om regionala skillnader i effekter av Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildning.